

4. 1 липня: три зростання цін і одне зменшення [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.bbc.com/ukrainian/news-40418866>

5. Мінімальна зарплата 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<https://www.golovbukh.ua/article/6028-qqq-17-m1-24-01-2017-podatki-z-zarobtno-plati-u-2017-rots-prost-prikladi>

6. Україна зайняла 64-е місце за рівнем життя серед 128 країн світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<https://www.epravda.com.ua/news/2017/07/5/626773/>

7. В Україні зростає злочинність, знижується рівень розкриття. Причина – параліч правоохоронної системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://gromex.com.ua/ua/investigations/447-ukraine-rastet-prestupnost-padaet/>

Пантелєєв Володимир Павлович,

доктор економічних наук,

професор кафедри обліку та оподаткування;

Сакада Тетяна Давидівна,

в. о. доцента,

заступник декана обліково-статистичного факультету;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ОСВІТИ – ОСНОВНИЙ НАПРЯМ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

У світі зростає потреба в здійсненні реальних кроків щодо вирішення соціальних та економічних проблем. Дослідники вважають, що саме освіта та наука є основою змін світогляду людей. На жаль, освіта і наука в Україні посідає передостаннє місце за якістю реформ [1, с. 205].

Останніми роками в Україні постають виклики в галузі вищої освіти; посилилися тривожні тенденції щодо ролі та змісту вищої освіти в житті суспільства. Поширюються зусилля щодо отримання освіти за кордоном; за опитуваннями 2017 р., тільки 26% населення згодні з твердженням, що вища освіта в Україні дозволяє знайти хорошу роботу (не згодні – 56%), так само тільки 26% вважають, що вища освіта дає всім рівні можливості вчитися безкоштовно (не згодні з цим 58%). Водночас думки населення щодо того, чи дозволяє вища освіта реалізуватися найбільш здібним і талановитим людям, поділилися приблизно навпіл: з цим згодні 43%, а не згодні 37%. Причини незадоволення станом освіти можуть бути різними. Ключовим питанням є якість наданих освітніх послуг.

Можна вказати кілька міжнародних проектів, участь України в яких буде сприяти досягненню цієї мети.

Програма розвитку ООН. Цілі сталого розвитку, ухвалені Організацією Об'єднаних Націй на період від 2015 до 2030 року, нараховують 17 глобальних цілей, четвертою з яких є якісна освіта. До 2030 року передбачається:

забезпечити, щоб всі дівчатка і хлопчики завершували здобуття безкоштовної, рівноправної і якісної початкової та середньої освіти, що дозволяє домогтися затребуваних і ефективних результатів навчання; забезпечити всім дівчаткам і хлопчикам молодшого віку доступ до якісних систем розвитку, догляду та дошкільного навчання, щоб вони були готові до здобуття початкової освіти; забезпечити для всіх жінок і чоловіків рівний доступ до недорогої та якісної професійно-технічної та вищої освіти, у тому числі університетської освіти; істотно збільшити число молодих і дорослих людей, які володіють затребуваними навичками, у тому числі професійно-технічними навичками, для працевлаштування, отримання гідної роботи та занять підприємницькою діяльністю; ліквідувати гендерну нерівність у сфері освіти і забезпечити рівний доступ до освіти та професійно-технічної підготовки всіх рівнів для уразливих груп населення, у тому числі інвалідів, представників корінних народів і дітей, які перебувають в уразливому становищі; забезпечити, щоб всі молоді люди і значна частка дорослого населення, як жінок, так і чоловіків, вміли читати, писати і рахувати; забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, у тому числі шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури в сталий розвиток. Голова Комітету Організації Об'єднаних Націй з прав дитини Ж. Зерматтен вважає шкільну освіту сильною стороною України: «Серед позитивних сторін – ситуація зі шкільною освітою. В Україні ступінь охоплення нею вищий, ніж у Європі, і якість освіти у школах висока», – зазначив він.

Програма ЮНЕСКО. Із 13 основних «великих програм», що постійно передбачаються середньостроковими планами ЮНЕСКО, три належать до освіти, не враховуючи різноманітні комплексні складові інших програм. Перша така програма – «Освіта для всіх». Вона об'єднує програми та підпрограми, спільною метою яких є сприяння здійсненню права на освіту для всіх як у плані рівного доступу до освіти, так і в плані можливостей успішного навчання. Ця програма є головною освітньою програмою ЮНЕСКО, тому що в межах її реалізації здійснюються заходи, безпосередньо спрямовані на досягнення стратегічної мети – ліквідацію неписьменності. Друга велика програма – «Розробка та втілення політики в галузі освіти». Передбачені в ній заходи спрямовані на постійну підтримку діяльності держав-членів щодо розробки послідовної, практично та теоретично збалансованої політики в галузі освіти, а також щодо створення відповідних інфраструктур та пошуку коштів, необхідних для успішного функціонування освітніх систем. Остання суто освітня велика програма – «Освіта, підготовка кадрів і суспільство» – об'єднує заходи та дослідницькі проекти, що стосуються головних аспектів взаємодії між діяльністю у галузі освіти і процесами, що відбуваються у суспільстві: освіта й економіка; освіта й проблеми її соціальної адаптації; освіта і сфера праці; освіта і культура; освіта, наука і техніка; освіта і комунікації; освіта і спорт.

Реалізація освітніх програм при виконанні Угоди про асоціацію [2]. У Розділі V «Економічне та галузеве співробітництво», Глава 23 «Освіта, навчання та молодь», статті 430–436 передбачено, що Сторони, в т. ч. Україна сприяють розвитку співробітництва в галузі освіти, навчання та молодіжної політики. Сторони зобов'язуються активізувати співробітництво в галузі вищої освіти, зокрема з метою: реформування та модернізації систем вищої освіти; сприяння зближенню у сфері вищої освіти, яке відбувається в рамках Болонського процесу; підвищення якості та важливості вищої освіти; поглиблення співробітництва між вищими навчальними закладами; розширення можливостей вищих навчальних закладів; активізації мобільності студентів та викладачів та увага приділятиметься співробітництву в галузі освіти з метою спрощення доступу до отримання вищої освіти. Сторони здійснюють заходи, спрямовані на активізацію обміну інформацією, практикою та досвідом, для заохочення більш тісного співробітництва в галузі професійно-технічної освіти та навчання. Сторони вивчають можливості розвитку співробітництва в інших сферах, зокрема у сфері середньої освіти, дистанційного навчання та освіти протягом життя. Також Сторони домовилися заохочувати поглиблення співробітництва та обмін досвідом в галузі молодіжної політики та неформальної освіти для молоді.

Сторони здійснюють співробітництво з урахуванням положень рекомендацій, перелічених у Додатку XLII до цієї Угоди, а саме, Рекомендації Європейського Парламенту та Ради від 15.02.2006 року про подальше європейське співробітництво в галузі забезпечення якості вищої освіти та Рекомендації Європейського Парламенту та Ради від 23.04.2008 року щодо створення європейської кваліфікаційної системи для можливості отримувати освіту протягом усього життя. Зазначимо, що з питань, охоплених Главою 23 Розділу V Угоди [2] відбуватиметься постійний діалог.

Розбудова нового суспільства не відбудеться автоматично без реалізації певної цілеспрямованої програми освіти, що допоможе завоювати Україні високі позиції у світі. Реальним наповненням виконання вказаних вище програм з освіти та розв'язання проблем суспільства й економіки є впровадження соціально відповідальних заходів щодо своїх громадян, а саме: розробка прогресивної політики, в тому числі сильних соціально-благодійних програм, плапів з підготовки та перепідготовки кадрів, інших форм допомоги окремим особам і спільнотам, належна профорієнтації в українських школах, реалізація в Україні програм підвищення кваліфікації протягом життя, поєднання «офіційного» навчання із підвищенням грамотності населення, в т. ч. фінансової та статистичної грамотності (йдеться про ліквідацію неписьменності), висока мотивація студентів та викладачів до навчання саме в Україні, опанування викладачів сучасними технологіями освіти, перехід до нової «економіки знань», вкладання коштів у освіту та підвищення рейтингів українських ВНЗ тощо. Україна може стати не лише об'єктом, але й суб'єктом реалізації зазначених вище програм.

Список використаних джерел

1. Реформація: успіх Європи і шанс для України : кол. монографія / [Р.М. Шеремета, О. Романенко, В. Л. Сміт та ін.] ; за ред. Р. М. Шеремети, О. Романенко ; Університет менеджменту освіти. – К. : Самміт-Книга – 256 с.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

*Пачева Наталія Олександрівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та управління бізнесом,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини*

СОЦІАЛЬНО-КОРПОРАТИВНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин ефективна діяльність організації залежить від рівня розвитку соціально-корпоративного капіталу. Світова спільнота все частіше визнає той факт, що рівень соціально-корпоративного капіталу є одним із головних індикаторів, які впливають на економічний розвиток організації. Він є не менш важливим фактором результативного функціонування організації, ніж фактори виробництва, науково-технічний прогрес та ін.

Соціально-корпоративний капітал – це соціальний капітал організації, що утворюється і нагромаджується на мікрорівні (на рівні організації). Головна його функція полягає у збільшенні завдяки мережам кількості доступних ресурсів (володіти ресурсами, якими ще не володів) для членів організації та зменшенні витрат як самої організації, так і її членів з отриманням такого доступу.

На нашу думку, соціально-корпоративний капітал – це нематеріальний капітал (ресурс) організації, який оснований на міцних мережах, довірі, нормах та цінностях і забезпечує її ефективне функціонування та отримання соціальної ренти корпоративними акторами. Він допомагає прогнозувати майбутнє та уникати конфліктів завдяки передбачуваності і прозорості поведінки акторів, знижує невизначеність і трансакційні витрати організації.

Соціальні мережі в організації впливають на формування і структуру соціально-корпоративного капіталу, на формування як економічних зв'язків (економічних угод), так і позаекономічних (родинні зв'язки, знайомства, належність до певної групи, об'єднання). Учасники мереж у будь-якій сфері діяльності зацікавлені залишатися членами соціальної мережі, тому що вона